

Chuyển đổi xanh - Động lực nâng tầm nông nghiệp Thủ đô

11:48 13/07/2026

Chuyển đổi xanh đang mở ra hướng phát triển mới cho nông nghiệp Hà Nội. Từ hoàn thiện chính sách, ứng dụng công nghệ cao đến phát triển các mô hình sản xuất sinh thái, ngành nông nghiệp Thủ đô từng bước chuyển từ tư duy sản xuất sang kinh tế nông nghiệp, hướng tới phát triển bền vững.

"Ai trồng cây, người ấy sẽ có bóng mát" - câu nói được nguyên Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (nay là Bộ Nông nghiệp và Môi trường) Lê Minh Hoan nhiều lần nhắc đến không chỉ mang ý nghĩa về môi trường mà còn gửi gắm triết lý phát triển của ngành nông nghiệp. Theo ông, người làm khuyến nông không đơn thuần gieo xuống đất những hạt giống cây trồng mà còn gieo tri thức, tư duy đổi mới và khát vọng vươn lên cho người nông dân. Những "hạt giống" ấy đang từng ngày tạo nên nền tảng cho một nền nông nghiệp hiện đại, phát triển theo hướng xanh và bền vững.

Mô hình trồng rau thủy canh ứng dụng công nghệ cao tại Hà Nội góp phần nâng cao chất lượng nông sản, tiết kiệm tài nguyên và thúc đẩy phát triển nông nghiệp xanh, bền vững.

Nhìn từ các vùng sản xuất ven đô hôm nay, có thể thấy nông nghiệp Hà Nội đang chuyển mình mạnh mẽ. Nếu trước đây mục tiêu chủ yếu là gia tăng sản lượng thì nay ngành nông nghiệp Thủ đô đang hướng đến nâng cao chất lượng tăng trưởng, coi trọng hiệu quả kinh tế gắn với bảo vệ môi trường và phát triển bền vững. Từ phát triển nông nghiệp sinh thái, ứng dụng công nghệ cao, xây dựng các chuỗi giá trị nông sản an toàn đến thúc đẩy mô hình kinh tế tuần hoàn trong sản xuất, Hà Nội đang từng bước hình thành nền nông nghiệp hiện đại, nơi mỗi diện tích đất nông nghiệp không chỉ tạo ra sản phẩm chất lượng mà còn góp phần gìn giữ hệ sinh thái và xây dựng những vành đai xanh cho đô thị.

Hoàn thiện chính sách, tạo động lực cho chuyển đổi xanh

Một trong những yếu tố quan trọng thúc đẩy quá trình chuyển đổi xanh của nông nghiệp Hà Nội là sự hoàn thiện về cơ chế, chính sách. Thay vì chỉ tập trung hỗ trợ đầu vào, các chính sách hiện nay đang hướng đến kiến tạo môi trường thuận lợi để doanh nghiệp, hợp tác xã và người nông dân chủ động đổi mới phương thức sản xuất, ứng dụng khoa học công nghệ và nâng cao năng lực cạnh tranh.

Hệ thống chính sách ngày càng đồng bộ đã tạo nền tảng quan trọng để hình thành các chuỗi giá trị nông sản bền vững, thúc đẩy đổi mới sáng tạo và mở rộng các mô hình sản xuất thân thiện với môi trường. Đây cũng là điều kiện để nông nghiệp Hà Nội thích ứng tốt hơn với biến đổi khí hậu và đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của thị trường trong nước cũng như quốc tế.

Điểm nhấn trong quá trình này là Nghị quyết số 53/2025/NQ-HĐND của Hội đồng nhân dân thành phố Hà Nội, tạo thêm nguồn lực hỗ trợ phát triển các chuỗi giá trị nông sản theo hướng xanh, khuyến khích người dân, hợp tác xã và doanh nghiệp đầu tư đổi mới công nghệ, hoàn thiện quy trình sản xuất, nâng cao chất lượng và giá trị gia tăng của sản phẩm.

Cùng với đó, Quyết định số 926/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ đã mở ra cơ hội để khoảng 25.000 doanh nghiệp, hợp tác xã trên cả nước tiếp cận các chương trình hỗ trợ chuyển đổi xanh, từng bước áp dụng các tiêu chuẩn ESG (môi trường, xã hội và quản trị) vào hoạt động sản xuất, kinh doanh. Sự đồng hành của Trung ương và thành phố đang tạo nền tảng quan trọng để Hà Nội xây dựng hệ sinh thái nông nghiệp xanh, tăng cường liên kết giữa Nhà nước, doanh nghiệp, hợp tác xã và người nông dân.

Nhân rộng các mô hình sản xuất hiện đại

Trong bối cảnh tốc độ đô thị hóa ngày càng nhanh, diện tích đất nông nghiệp liên tục thu hẹp, Hà Nội xác định chuyển từ tư duy sản xuất nông nghiệp sang tư duy kinh tế nông nghiệp, phát triển nông nghiệp theo hướng đa giá trị. Đây cũng là định hướng phù hợp với mục tiêu xây dựng nền nông nghiệp sinh thái, phát thải thấp và thích ứng với biến đổi khí hậu.

Nhiều mô hình sản xuất hiện đại đang cho thấy hiệu quả rõ nét. Tại Hợp tác xã Chăn nuôi Hoàng Long (xã Dân Hòa), mô hình "chung cư nuôi lợn" nhiều tầng giúp sử dụng hiệu quả quỹ đất, kiểm soát môi trường chăn nuôi, đồng thời hình thành chuỗi khép kín từ chăn nuôi, giết mổ, chế biến đến truy xuất nguồn gốc sản phẩm. Mô hình không chỉ nâng cao hiệu quả kinh tế mà còn góp phần giảm thiểu tác động đến môi trường.

Ở lĩnh vực trồng trọt, Hợp tác xã Rau quả sạch Chúc Sơn (phường Chương Mỹ) đang phát triển gần 18 ha sản xuất đạt tiêu chuẩn VietGAP và GlobalGAP. Việc ứng dụng công nghệ trong quản lý sản xuất giúp kiểm soát chất lượng nông sản, theo dõi dư lượng, điều tiết sản lượng phù hợp với nhu cầu thị trường và nâng cao giá trị sản phẩm.

Bên cạnh đó, nhiều vùng sản xuất rau, hoa và cây ăn quả công nghệ cao trên địa bàn thành phố đã ứng dụng hệ thống nhà màng, nhà lưới, tưới nhỏ giọt, cảm biến nhiệt độ, độ ẩm và điều khiển tự động thông qua điện thoại thông minh. Các giải pháp này giúp tiết kiệm nước, phân bón, nhân công, giảm phát thải, đồng thời nâng cao năng suất và chất lượng nông sản. Nhiều mô hình ghi nhận giá trị sản xuất cao gấp 4-5 lần so với phương thức canh tác truyền thống.

Không chỉ dừng ở ứng dụng công nghệ, Hà Nội còn thúc đẩy phát triển nông nghiệp tuần hoàn, tận dụng phụ phẩm trong trồng trọt và chăn nuôi để sản xuất phân hữu cơ, giảm chất thải ra môi trường và hình thành chu trình sản xuất khép kín. Đây là xu hướng phù hợp với yêu cầu phát triển nông nghiệp xanh và kinh tế tuần hoàn trong giai đoạn hiện nay.

Gieo những "hạt giống" cho tương lai

Trong bài viết "*Khuyến nông - Hành trình trong thời đại mới*", nguyên Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Môi trường Lê Minh Hoan dẫn lại câu nói của nhà văn Robert Louis Stevenson: "Đừng chỉ đánh giá mỗi ngày bằng những gì bạn thu hoạch, mà hãy đánh giá bằng những hạt giống bạn đã gieo trồng".

Thông điệp ấy cũng chính là tinh thần của quá trình chuyển đổi xanh mà nông nghiệp Hà Nội đang theo đuổi. Thành công không chỉ được đo bằng sản lượng hay doanh thu trước mắt mà còn nằm ở những nền tảng được tạo dựng cho

tương lai, từ tư duy sản xuất mới, ứng dụng khoa học công nghệ đến việc xây dựng hệ sinh thái nông nghiệp phát triển hài hòa với môi trường.

Hành trình xây dựng nền nông nghiệp xanh của Thủ đô không phải là kết quả của những giải pháp ngắn hạn mà là quá trình bền bỉ với sự đồng hành của các cấp, các ngành, cộng đồng doanh nghiệp, hợp tác xã và hàng vạn nông dân. Mỗi chính sách được ban hành, mỗi mô hình được nhân rộng, mỗi sáng kiến được áp dụng đều đang góp phần gieo những "hạt giống" của đổi mới sáng tạo, quản trị hiện đại và phát triển bền vững.

Với nền tảng chính sách ngày càng hoàn thiện, sự phát triển mạnh mẽ của khoa học công nghệ cùng quyết tâm đổi mới của người dân và doanh nghiệp, nông nghiệp Hà Nội đang từng bước khẳng định vị thế là nền nông nghiệp hiện đại, xanh và có giá trị gia tăng cao. Đây sẽ là động lực quan trọng để Thủ đô không chỉ bảo đảm an ninh lương thực, nâng cao thu nhập cho người nông dân mà còn đóng góp tích cực vào mục tiêu tăng trưởng xanh, xây dựng Hà Nội phát triển văn minh, hiện đại và bền vững.

Minh Thắm